

Orzeczenie
Sądu Najwyższego
z dnia 31 grudnia 1962 r.
II CR 1006/62

nietezowane
LEX nr 1633947

Sentencja

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku małż. Kazimierza B. i Zofii B. o ustanowienie służebności, na skutek rewizji uczestniczki postępowania Rozalii S. od postanowienia Sądu Powiatowego w T. z dnia 4 grudnia 1961 r., uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Powiatowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie faktyczne

Małżonkowie Kazimierz i Zofia B. jako właściciele nieruchomości pgr 1 kat 450/52 w T. wystąpili z wnioskiem o ustanowienie służebności ustawienia słupów elektrycznych na parceli pgr 1 kat 450/53 stanowiącej własność Rozalii S. Uczestniczka postępowania, Rozalia S., domagała się oddalenia wniosku.

Sąd Powiatowy w T. postanowieniem z dnia 4 grudnia 1961 r. ustanowił służebność gruntową polegającą na ustawieniu słupów linii elektrycznej niskiego napięcia przebiegającej południowo-wschodnim krańcem parceli pgr 1 kat 450/53 a biegnącym od ul. Z do parceli pgr 1 kat 450/52 na rzecz każdorazowego właściciela parceli pgr 450/52; zasądził od Kazimierza i Zofii B. na rzecz Rozalii S. odszkodowanie jednorazowe w kwocie 100 zł. Sąd Powiatowy z powołaniem się na opinię biegłego inż. S. ustalił, że jedynie możliwą drogą, jaką można przeprowadzić linię elektryczną do zabudowań wnioskodawców, jest szlak przebiegający od ul. K., południowo-wschodnim krańcem parceli pgr 1 kat 450/53. Przeprowadzenie jej południowo-zachodnim krańcem tej parceli względnie przez parcelę sąsiednią pociągnie za sobą większe koszty ze względu na potrzebę zainstalowania specjalnych urządzeń, jakie będą niezbędne przy skrzyżowaniu tej linii z linią wysokiego napięcia. Szkoda, jaka wyniknie dla przeciwniczki wniosku w następstwie przeprowadzenia linii elektrycznej wskazanym szlakiem do domu wnioskodawców, będzie minimalna. Biegły inż. K. określił jej wysokość na 100 zł.

Parcela służebna jest położona na terenie T. w bliskiej odległości od ul. K., gęsto zabudowanej, a niewątpliwie również i parcela pgr 1 kat 450/53 przewidziana jest pod zabudowę. Kto zatem będzie budował na tej parceli, uniknie kosztów doprowadzenia linii elektrycznej do swego budynku.

Sąd Powiatowy uznał ustanowienie służebności postawienia słupów elektrycznych za niezbędne wskazując, iż trudno byłoby przy odmówieniu wnioskowi B. zgodzić się z tym, by nie wiadomo jak długo posługiwali się oni lampą naftową. Z powołaniem się zatem na art. 167 i 163 oraz art. 33 i 34 Pr. rzecz., wniosek uwzględnił. Wskazał, że pojęcie drogi koniecznej mieści w sobie pojęcie drogi - linii elektrycznej. Zdaniem Sądu, na zasadzie rozumowania a maiori ad minus można ustanowić służebność przeprowadzenia linii elektrycznej.

W rewizji uczestniczka postępowania Rozalia S. wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez oddalenie wniosku lub o uchylenie tegoż postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Powiatowemu do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy, któremu Sąd Wojewódzki przekazał do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne w trybie art. 388 k.p.c., przejąwszy sprawę na podstawie tego przepisu do rozpoznania we własnym zakresie, zważył, co następuje:

W Prawie rzeczowym brak jest przepisu uprawniającego do ustanowienia służebności gruntowej polegającej na dopuszczeniu do ustawienia na nieruchomości urządzeń koniecznych dla przeprowadzenia linii elektrycznej. Nie stanowi w szczególności podstawy prawnej dla ustanowienia takiej służebności, co wynika z wyraźnego jego brzmienia, również i powołany w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia przepis art. 33 Prawa rzeczowego zezwalającego na ustanowienie służebności drogi koniecznej.

Spółeczno-gospodarcze względy, które leżą u podstaw dyspozycji tego przepisu, a które uzasadniają też potrzebę korzystania z energii elektrycznej, usprawiedliwiają ocenę, iż w drodze analogii do powyższego przepisu (analogia legis), należy uznać za dopuszczalne ustanowienie przez sąd (art. 19 post. niesp. z zakresu prawa rzeczowego) odpowiedniej służebności gruntowej umożliwiającej doprowadzenie linii elektrycznej do nieruchomości, która nie jest przyłączona do sieci elektrycznej.

Zarzutem rewizji skierowanym przeciwko prawidłowości zaskarżonego postanowienia nie można jednakże odmówić słuszności. Zaskarżone postanowienie nie nawiązuje w swej treści do zatwierdzonego szczegółowego planu technicznego, koniecznego dla należytego określenia zakresu służebności, co powinno nastąpić podobnie, jak przy wydaniu postanowienia w postępowaniu działowym, którego przedmiotem jest nieruchomość. Sąd Powiatowy w uzasadnieniu powołał się na opinię biegłego inż. S. Z treści tej opinii w powiązaniu ze złożonym do akt szkicem sytuacyjnym wynikałoby, że doprowadzenie do nieruchomości wnioskodawców linii elektrycznej wschodnim krańcem nieruchomości, należącej do przeciwniczki wniosku - Rozalii S., wymagałoby również przeprowadzenia takiej linii przez inną nieruchomość położoną przy ul. K., od której ma być prowadzona projektowana linia elektryczna. W takim zaś razie konieczne byłoby wezwanie także właściciela nieruchomości, położonej przy tej ulicy, jako osoby zainteresowanej w rozumieniu art. 13 kpn, do udziału w sprawie ze względu na jej zakres określony celem, do którego realizacji zmierza wniosek.

Z przytoczonych przyczyn Sąd Najwyższy z mocy art. 384 k.p.c. w związku z art. 4 kpn zaskarżone postanowienie uchylił i sprawę Sądowi Powiatowemu w T. do ponownego rozpoznania przekazał.

1633947